בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַהַ״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיטָ״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

גִּלָּיוֹן קל״ה ו פָּרָשַׁת וַיִּגַּשׁ תשפ״ד

סֵפֶר

לְהַגִּיהַ וּלְתַקֵּן אֶת הַשְּׁגִיאוֹת בַּזְּמַן...

* * *

מו״ר שְׁלִיטָ״א אָמַר, שֶׁמִּכָּל חַיֵּי הָאָדָם נִכְתָּב סֵפֶר שָׁלֵם, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (מַלְאָכִי ג, טז): **״אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי ה׳ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב ה׳ וַיִּשְׁמָע וַיִּכָּתֵב סֵפֶר זִכָּרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי ה׳ וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ״** (עַיֵּן לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א, סִימָן סא, וּבְ׳שִׁפַת הַנַּחַל׳ שָׁם), **וְהוּא ׳סֵפֶר הָעֶלְיוֹן׳**, וּבַסֵּפֶר הַזֶּה כָּתוּב כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם בְּמֶשֶׁךְ כָּל יְמֵי חַיָּיו, בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית ה, א) ״זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם״; וּכְשֶׁאָדָם שׁוֹמֵעַ זֹאת – הוּא מִתְעוֹרֵר מְאֹד בִּתְשׁוּבָה, כִּי הוּא אֵינוֹ רוֹצֶה שֶׁיִּכָּתֵב עָלָיו בַּסֵּפֶר הָעֶלְיוֹן בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת מַעֲשָׂיו... וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא מִתְעוֹרֵר בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְכָךְ זוֹכֶה שֶׁנִּכְתָּב בְּסִפְרוֹ שֶׁלְּמַעְלָה דְּבָרִים טוֹבִים שֶׁעָשָׂה.

וְסִפֵּר מו״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁבִּזְמַן רַבֵּנוּ זַ״ל הָיָה אֵיזֶה רַב גָּדוֹל וְצַדִּיק, שֶׁהוּא הָיָה רָגִיל לְהַגִּיעַ לְרַבֵּנוּ זַ״ל וּלְסַפֵּר לְפָנָיו כָּל מִינֵי דְּבָרִים נִפְלָאִים שֶׁהוּא רָאָה בְּסִפְרֵי־קֹדֶשׁ [אָכֵן, בִּזְמַנֵּינוּ אֵין כָּל־כָּךְ דְּבַר חִדּוּשׁ בָּזֶה, כִּי כָּל הַסְּפָרִים מֻדְפָּסִים, וּבְיַד כָּל אָדָם לְהַשִּׂיג כָּל סֵפֶר שֶׁיַּחְפֹּץ (כְּגוֹן עַל־יְדֵי תּוֹכְנוֹת מַחְשֵׁב וְכַדּוֹמֶה), אֲבָל בִּזְמַנָּם לֹא הָיוּ כָּל־כָּךְ הַסְּפָרִים מְצוּיִים, מֵחֲמַת שֶׁכָּל עִנְיַן הַדְּפוּס הָיָה בְּקֹשִׁי רַב וְכוּ׳, אַף אוֹתוֹ אֶחָד הָיָה רַב גָּדוֹל, וּמֵחֲמַת זֶה הָיְתָה לוֹ גִּישָׁה לְכָל מִינֵי סְפָרִים עַתִּיקִים, וּבְכָךְ סִפֵּר לְרַבֵּנוּ מֶה רָאָה בְּאוֹתָם סְפָרִים, וְרַבֵּנוּ נֶהֱנָה מְאֹד לְדַבֵּר עִמּוֹ].

פַּעַם אַחַת הוּא אָמַר לְרַבֵּנוּ זַ״ל גַּבֵּי מַה דְּאִיתָא בַּמִּדְרָשׁ (רוּת רַבָּה ה, ו): **״אִלּוּ הָיָה רְאוּבֵן יוֹדֵעַ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַכְתִּיב עָלָיו** (בְּרֵאשִׁית לז, כא) **וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיַּצִּילֵהוּ מִיָּדָם, בְּכִתְפּוֹ הָיָה מוֹלִיכוֹ אֵצֶל אָבִיו״**; שֶׁרָאָה מוּבָא בְּאֶחָד מִן הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁזֶּה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁאִלְמָלֵא הָיָה אָדָם יוֹדֵעַ, שֶׁכָּל מַה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה – מַחֲשָׁבָה, דִּבּוּר וּמַעֲשֶׂה – נִכְתָּב בַּסֵּפֶר הָעֶלְיוֹן, בְּוַדַּאי מַעֲשָׂיו הָיוּ מִשְׁתַּנִּים לְטוֹבָה; רַבֵּנוּ שָׁמַע אֶת זֶה וּמְאֹד הִתְפַּעֵל מִזֶּה, וְשִׁבַּח אֶת זֶה בְּיוֹתֵר, וְאַף הִתְבַּטֵּא שֶׁזֶּה ״רוּחַ הַקֹּדֶשׁ״.

הַכְּלָל הָעוֹלֶה, שֶׁמִּכָּל מַעֲשֵׂי הָאָדָם נִכְתַּב סֵפֶר שָׁלֵם בָּעוֹלָם הָעֶלְיוֹן, וְעַל־כֵּן כַּמָּה צָרִיךְ הָאָדָם לִשְׁמֹר שֶׁהַסֵּפֶר יִהְיֶה ״סֵפֶר טוֹב״, וְאָכֵן כָּל סֵפֶר צָרִיךְ הַגָּהָה... וּכְמוֹ שֶׁמּוֹצְאִים בְּגַשְׁמִיּוּת, שֶׁסֵּפֶר מֻכְרָח לַעֲבֹר הַגָּהָה מְדֻקְדֶּקֶת – כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת הַטָּעֲיוֹת שֶׁמּוֹפִיעוֹת בּוֹ, אוֹתוֹ דָּבָר בְּאוֹתוֹ הַסֵּפֶר הָעֶלְיוֹן – אָדָם יָכוֹל לַעֲשׂוֹת הַגָּהָה עַל הַסֵּפֶר, וּלְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר טָעָה בּוֹ...

עָנָה וְאָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א בְּדֶרֶךְ צַחוּת: בִּדְפוּסִים שֶׁל סְפָרִים יְשָׁנִים, מוֹפִיעַ בְּסוֹף הַסֵּפֶר ״לוּחַ תִּקּוּנִים״, כִּי לֹא הָיָה כְּמוֹ הַיּוֹם שֶׁיְּכוֹלִים לְשַׁנּוֹת בִּלְחִיצַת כַּפְתּוֹר עַד שֶׁלֹּא מַבְחִינִים כְּלָל שֶׁהָיְתָה אֵיזוֹ טָעוּת... כִּי לֹא הָיָה קַל לְתַקֵּן אֵיזוֹ טָעוּת שֶׁנָּפְלָה בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, עַל־כֵּן הָיוּ עוֹשִׂים אֶת הַלּוּחַ הַנַּ״ל לְהוֹרוֹת הֵיכָן יֵשׁ טָעֻיּוֹת בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, וְכָךְ צָרִיךְ לִהְיוֹת גַּם כֵּן בְּסִפְרוֹ שֶׁל אָדָם בְּחַיָּיו, שֶׁאֵיננוּ נָקִי מִטָּעֻיּוֹת, וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לַעֲשׂוֹת הַגָּהָה טוֹבָה עַל סִפְרוֹ שֶׁיִּהְיֶה נָקִי מִשְּׁגִיאוֹת וְטָעֻיּוֹת, וְאַף יָכוֹל לַעֲשׂוֹת בְּסוֹפוֹ ״לוּחַ תִּקּוּנִים״, לְהוֹרוֹת הֵיכָן שָׁגָה וְטָעָה, וְהֵיאַךְ מְתַקֵּן זֹאת...

וְהִבְהִיר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א: אַל יַחְשֹׁב הָאָדָם ״לִי אֵין טָעֻיּוֹת״, כִּי תָּמִיד יֵשׁ מַה לְתַקֵּן, וּכְמוֹ בְּכָל סֵפֶר, שֶׁלֹּא יִמָּלֵט שֶׁיִּשָּׁנֶם טָעֻיּוֹת וּשְׁגִיאוֹת, וַאֲפִלּוּ צַדִּיק הָרָגִיל בִּכְתִיבָה שָׁנִים עַל גַּבֵּי שָׁנִים, כִּמְעַט וּבִלְתִּי מְצִיאוּתִי שֶׁאֵין שׁוּם טָעוּת כְּלָל וּכְלָל, וְתָמִיד יֵשׁ מַה לְתַקֵּן, וְזוֹ לֹא בוּשָׁה לְתַקֵּן, הַבּוּשָׁה הִיא לְהַדְפִּיס סֵפֶר יַחַד עִם הַטָּעֻיּוֹת... עַל־כֵּן יִרְאֶה הָאָדָם לְתַקֵּן סִפְרוֹ מַה שֶּׁיּוֹתֵר מְקֻדָּם, וְכָךְ יִזְכֶּה בְּוַדַּאי לְחַיִּים מְאִירִים וְיִתְעַנֵּג עַל נֹעַם זִיו הַשְּׁכִינָה הַמְּאִירָה תָּמִיד, כִּי הֲלֹא זוֹכֶה שֶׁסִּפְרוֹ נָקִי מִכָּל מִינֵי פְּגָמִים וְכוּ׳, אַשְׁרֵי לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים!

* * *

'פִּתְגָּמִין קַדִּישִׁין' בְּצִלּוֹ שֶׁל מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א

אֵינוֹ נֶחְרָב!

א. כְּשֶׁדִּבֵּר מִמַּעֲלַת הַשְׁמָעַת דִּבְרֵי תּוֹרָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת - וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁלּוֹמֵד הַרְבֵּה מִחוּץ לַבַּיִת (וְכִמְבֹאָר בְּסֵפֶר ״דַּרְכֵי אִישׁ״, חֵלֶק א׳, עֶרֶךְ 'וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם'), וְאֵיךְ שֶׁזֶּה מַכְנִיס שָׁלוֹם אֲמִתִּי בְּתוֹךְ הַבַּיִת, אָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א שֶׁזֶּהוּ מַה דְּאִיתָא בְּדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵרוּבִין יח:): **״כָּל בַּיִת שֶׁנִּשְׁמָעִים בּוֹ דִּבְרֵי תּוֹרָה בַּלַּיְלָה, אֵינוֹ נֶחְרָב״, 'אֵינוֹ נֶחְרָב'** הַיְנוּ שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם אֲמִתִּי בְּתוֹךְ הַבַּיִת, תָּמִיד תִּהְיֶה הִתְחַדְּשׁוּת בְּבַיִת זֶה, וְהַבַּיִת הַזֶּה יִהְיֶה מָקוֹם לְהַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי לוֹמְדִים בּוֹ תּוֹרָה.

"אַחַר הַתְּפִלָּה"...

ב. פַּעַם דִּבֵּר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א שִׂיחָה שְׁלֵמָה בְּעִנְיַן מַעֲלַת קְדוּשָׁא רַבָּא שֶׁנּוֹהֲגִין לַעֲשׂוֹת אַחַר תְּפִלַּת שַׁחֲרִית שֶׁל שַׁבַּת קֹדֶשׁ, וְעִנְיַן **סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת** שֶׁלּוֹמְדִין אָז, וְכֵן כַּמָּה הַנְהָגוֹת קְדוֹשׁוֹת לְעֵת זוֹ (הַשִּׂיחָה הַשְּׁלֵמָה מוּבֵאת בְּסֵפֶר ״דַּרְכֵי אִישׁ״ חֵלֶק א׳, יְזַכֵּנוּ ה׳ יִתְבָּרַךְ בְּמְהֵרָה לְאוֹרוֹ בְּרֹב יָפְיוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ), וְאָז אָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁבַּמִּלִּים **'קְדוּשָׁא רַבָּא אַחַר הַתְּפִלָּה'** מְרֻמָּז הַלִּמּוּד הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁלְּכָל הַקְּדֻשּׁוֹת זוֹכִין עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב, סִימָן קיא), וְעַל־כֵּן **'קְדוּשָׁא רַבָּא'** - קְדֻשָּׁה גְּדוֹלָה, הִיא **'אַחַר הַתְּפִלָּה'** דַּיְקָא, כִּי רַק עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה יוּכַל לִזְכּוֹת לְזֶה, וְהָבֵן.

לכל עניני הגיליון ולהשתתפות בהדפסת הספר "דרכי איש" ח"א: s0584563404@gmail.com

יו"ל לע"נ אמיל בן אברהם ופאינה פרידא בת יעקב; תנצב"ה. אמן!